

1.4.2013: Endringer i veiledningstekst til SAK10

Bestemmelse	Ny veiledningstekst	Gammel veiledningstekst
<p>§ 4-1. Tiltak som ikke krever søknad og tillatelse</p> <p>Lagt til veiledning om terrasse i innledning.</p>	<p>Innledning</p> <p>Terrasse</p> <p>Bygging av terrasse på bakken i områder med arealformål byggeområde ligger utenfor tiltaksbegrepet etter pbl. § 20-1. "På bakken" tilsier at terrassen ikke er understøttet, men likevel må kunne bygges opp så mye at treverket ikke ligger direkte på bakken. Dette innebærer at det bør kunne legges en lecablokk eller lignende på bakken under terrassen. Høyden vil kunne bli et sted mellom 20 og 50 cm.</p> <p>Terrasser berører i liten grad forhold som skal vurderes etter pbl. En terrasse som ligger lavt eller i flukt med terrenget vil verken medføre særlig risiko for brannspredning eller påvirke andre forhold på naboeiendommer som for eksempel lys og luft i forhold til det som følger av annen normal bruk direkte på mark.</p> <p>Terrasser med høyde mer enn 0,5 m over ferdig planert terreng vil være omfattet av tiltaksbegrepet i pbl. § 20-1. For</p>	

denne type tiltak vil også andre bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen være relevante. Blant annet må slike terrasser medregnes i bebygd areal og ha rekkverk, jf. TEK10 §§ 5-2 og § 12-11 annet ledd. Veiledningen til TEK10 § 11-6 om tiltak mot brannspredning angir at brennbare konstruksjoner med høyde > 0,5 m over terreng (terrasser, levegger mv.) medregnes som del av byggverket.

Terrasser kan ha forskjellig omfang. I dag bygges det ofte større terrasser enn tidligere. Større terrasser medfører imidlertid ingen økt risiko for brannspredning eller andre konsekvenser for naboeiendommer (utsyn, lys mv.) så lenge de ligger lavt i terrenget.

Konstruksjoner og lignende som ikke anses som tiltak etter pbl. § 20-1, omfattes ikke av avstandskravet i pbl. § 29-4 annet ledd og kan plasseres nærmere nabogrense enn 4 m . Terrasse, platting eller lignende som ikke anses som søknadspliktig etter pbl. § 20-1, vil likevel kunne omfattes av tiltaksbegrepet i pbl. § 1-6. Dette innebærer at oppføring vil kunne kreve dispensasjon fra plan.

Tiltak etter pbl. § 1-6 omfatter, i tillegg til tiltak som fremgår av pbl. § 20-1 første ledd bokstav a til m, også "annen virksomhet og endring av arealbruk som vil være i strid med arealformål, planbestemmelser og hensynssoner". Det innebærer at selv om oppføring av terrasse/utegulv eller lignende ikke anses som et tiltak etter pbl. § 20-1, må det regnes som et tiltak etter § 1-6 dersom konstruksjonen plasseres i strid med for eksempel planbestemmelser.

Det må i hvert enkelt tilfelle foretas en konkret vurdering hvor terrasse/utegulv vurderes opp mot arealformål,

	<p>planbestemmelser og eventuelle hensynssoner. Dersom terrassen medfører endret bruk i strid med arealformål mv., er terrassen et tiltak etter pbl. § 1-6 som krever dispensasjon for å kunne gjennomføres.</p> <p>Anses oppføring av terrasse som tiltak etter pbl. § 1-6, omfattes det også av forbudet mot tiltak langs sjø og vassdrag, jf. pbl. § 1-8.</p>	
<p>§ 4-1. Tiltak som ikke krever søknad og tillatelse</p> <p>Presisering i veiledning til bokstav b nr. 2 av krav for vanninstallasjoner.</p>	<p>Til bokstav b nr. 2</p> <p>Særlig om enkle vann- og avløpsinstallasjoner Med vann- og avløpsinstallasjoner menes innvendige vann- og avløpsledninger og alle <i>bygningstekniske</i> installasjoner som er tilknyttet, som sluk, toalett og lignende. Det omfatter også sprinkleranlegg som er en forlengelse av de ordinære vanninstallasjonene og utført med tilsvarende produkter som disse.</p> <p><i>Produkter som kobles på bygningens faste vanninstallasjoner, som oppvaskmaskin, is(vann)maskin, kaffemaskin og lignende, anses ikke å være bygningstekniske installasjoner og reguleres ikke av plan- og bygningsloven. Plan- og bygningsloven får bare anvendelse for bygningens vanninstallasjon frem til tilkoblingspunktet for slike produkter.</i></p>	<p>Til bokstav b nr. 2</p> <p>Særlig om enkle vann- og avløpsinstallasjoner Med vann- og avløpsinstallasjoner menes innvendige vann- og avløpsledninger og alle installasjoner som er tilsluttet, som oppvaskmaskin, is(vann)maskin, kaffemaskin, sluk, toalett og lignende. Det omfatter også sprinkleranlegg som er en forlengelse av de ordinære vanninstallasjonene og utført med tilsvarende produkter som disse.</p>
<p>§ 5-4. Opplysninger som skal gis ved søknad om tillatelse til tiltak</p> <p>Informasjon om bruk av</p>	<p>Til tredje ledd bokstav n</p> <p>Kommunen skal ha opplysninger om hvilke naboer og gjenboere som er varslet, slik at den kan ta stilling til om varslingsplikten er oppfylt. Kommunen skal ha dokumentasjon på at naboene faktisk er varslet ved</p>	<p>Til tredje ledd bokstav n</p> <p>Kommunen skal ha opplysninger om hvilke naboer og gjenboere som er varslet, slik at den kan ta stilling til om varslingsplikten er oppfylt. Kommunen skal ha dokumentasjon på at naboene faktisk er varslet ved</p>

<p>elektronisk nabovarsel lagt inn i veiledning til tredje ledd bokstav n.</p>	<p>kvittering for at varselsbrevene er sendt.</p> <p><i>Nabovarsling kan foretas pr e-post der det foreligger sikre opplysninger om personlig e-postadresse. Dersom det i forkant av varselet er en kontakt mellom søker og nabo som sikrer at varselet sendes riktig e-postadresse og e-postadressen er personlig, bør dette gi tilstrekkelig sikkerhet for at riktig vedkommende er varslet. E-post fra nabo om at varsel er mottatt vil være tilstrekkelig som kvittering etter denne bestemmelsen. Rekommandert sending kan fortsatt brukes der det er usikkerhet med hensyn til e-postadresse eller e-postadresse ikke foreligger.</i></p> <p>Videre skal naboenes eventuelle merknader være beskrevet og kopi av disse vedlegges, jf. pbl. § 21-2 fjerde ledd. Fremstillingen av nabomerknadene må inneholde en beskrivelse av hva som er gjort for å imøtekomme merknadene, eventuelt begrunnelse for hvorfor disse ikke er imøtekommet.</p>	<p>kvittering for at varselsbrevene er sendt.</p> <p>Videre skal naboenes eventuelle merknader være beskrevet og kopi av disse vedlegges, jf. pbl. § 21-2 fjerde ledd. Fremstillingen av nabomerknadene må inneholde en beskrivelse av hva som er gjort for å imøtekomme merknadene, eventuelt begrunnelse for hvorfor disse ikke er imøtekommet.</p>
<p>§ 5-5. Dokumentasjon som skal foreligge i tiltaket</p> <p>Presisering i veiledning til bokstav b om BIM som produksjonsunderlag.</p>	<p>Til bokstav b</p> <p>Dokumentasjonen som bl.a. omfatter detaljprosjekteringen skal oppbevares i tiltaket, slik som tegningsmateriale og annet prosjekteringsmateriale og produksjonsunderlag.</p> <p>Dokumentasjon som grunnlag for søknaden omfattes av kravet. Dette kan for eksempel være de vurderinger og utredninger som ligger til grunn for at man krysser av i søknaden for at det foreligger tilstrekkelig sikkerhet, jf. pbl. § 28-1 og bl.a. kapittel 7 i byggt teknisk forskrift.</p> <p><i>BIM, bygningsinformasjonsmodell, kan helt eller delvis være</i></p>	<p>Til bokstav b</p> <p>Dokumentasjonen som bl.a. omfatter detaljprosjekteringen skal oppbevares i tiltaket, slik som tegningsmateriale og annet prosjekteringsmateriale og produksjonsunderlag.</p> <p>Dokumentasjon som grunnlag for søknaden omfattes av kravet. Dette kan for eksempel være de vurderinger og utredninger som ligger til grunn for at man krysser av i søknaden for at det foreligger tilstrekkelig sikkerhet, jf. pbl. § 28-1 og bl.a. kapittel 7 i byggt teknisk forskrift.</p>

	<p><i>et alternativ til tegningsmateriale. BIM-filen må være lagret i et åpent internasjonalt format og presentasjon av geometri og objektene må kunne gjøres i et fritt tilgjengelig program.</i></p> <p><i>IFC-eksport av digitale 3D modeller fra sertifisert programvare vil tilfredsstille overnevnte.</i></p> <p>Selve søknaden og det som sendes inn i den forbindelse omfattes i utgangspunktet ikke av dette dokumentasjonskravet, men det følger bl.a. av krav til styringssystem at foretakene har denne dokumentasjonen.</p>	<p>Selve søknaden og det som sendes inn i den forbindelse omfattes i utgangspunktet ikke av dette dokumentasjonskravet, men det følger bl.a. av krav til styringssystem at foretakene har denne dokumentasjonen.</p>
<p>§ 11-3. Opplysninger som skal fremlegges ved søknad om godkjenning for ansvarsrett</p> <p>Presisering i veiledning til tredje ledd om beskrivelse av referanseprosjekter.</p>	<p>Til tredje ledd</p> <p><i>Det skal gis en dekkende beskrivelse av referanseprosjektene i blankett for søknad om sentral godkjenning. Det oppfordres til å søke om sentral godkjenning elektronisk. Ved søknad om lokal godkjenning for ansvarsrett uten sentral godkjenning skal også referanseprosjektene beskrives på samme måte. Dette skjer da i et særskilt vedlegg til søknaden om lokal godkjenning for ansvarsrett, som nevnt over. Der det ikke benyttes blankett, men web-søknad gjennom ByggSøk, skal de samme opplysninger gis.</i></p>	<p>Til tredje ledd</p> <p>Referanseprosjektene skal beskrives kort i blankett for søknad om sentral godkjenning. Det oppfordres til å søke om sentral godkjenning elektronisk. Ved søknad om lokal godkjenning for ansvarsrett uten sentral godkjenning skal også referanseprosjektene beskrives på samme måte. Dette skjer da i et særskilt vedlegg til søknaden om lokal godkjenning for ansvarsrett, som nevnt over. Der det ikke benyttes blankett, men web-søknad gjennom ByggSøk, skal de samme opplysninger gis.</p>
<p>§ 12-4. Ansvarlig utførendes ansvar</p> <p>Redaksjonell endring i veiledning til bokstav h.</p>	<p>Til bokstav h</p> <p>Bestemmelsen er ny og presiserer ansvarlig utførendes ansvar i forhold til gjennomføringsplan, først og fremst gjennom å sikre samsvar mellom ansvarsrettssøknad, kontraktsforholdet til tiltakshaver, og gjennomføringsplanen. I tillegg skal ansvarlig utførende</p>	<p>Til bokstav h</p> <p>Bestemmelsen er ny og presiserer ansvarlig utførendes ansvar i forhold til gjennomføringsplan, først og fremst gjennom å sikre samsvar mellom ansvarsrettssøknad, kontraktsforholdet til tiltakshaver, og gjennomføringsplanen. I tillegg skal ansvarlig utførende</p>

	<p>tilrettelegge for kontroll innenfor sitt arbeidsområde, opplyse om eventuelle avvik og utarbeide samsvarserklæring ved avsluttet utførelse. Ansvarlig utførende skal, som bidrag til gjennomføringsplanen, bistå ansvarlig søker med nødvendig dokumentasjon for utarbeidelse, oppdatering og slutføring av gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 5-3. I dette ligger også at ansvarlig <i>utførende</i> bør foreslå tidspunkt for ferdigstilling <i>av gjenstående arbeider</i> overfor ansvarlig søker, eventuelt behov for midlertidig brukstillatelse, selv om dette i utgangspunktet hører inn under ansvarlig søkers ansvar. Ansvarer tilsvaret det ansvarlig prosjekterende har for bidrag til gjennomføringsplanen etter byggesaksforskriften § 12-3 bokstav f.</p>	<p>tilrettelegge for kontroll innenfor sitt arbeidsområde, opplyse om eventuelle avvik og utarbeide samsvarserklæring ved avsluttet utførelse. Ansvarlig utførende skal, som bidrag til gjennomføringsplanen, bistå ansvarlig søker med nødvendig dokumentasjon for utarbeidelse, oppdatering og slutføring av gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 5-3. I dette ligger også at ansvarlig søker bør foreslå tidspunkt for ferdigstilling overfor ansvarlig søker, eventuelt behov for midlertidig brukstillatelse, selv om dette i utgangspunktet hører inn under ansvarlig søkers ansvar. Ansvarer tilsvaret det ansvarlig prosjekterende har for bidrag til gjennomføringsplanen etter byggesaksforskriften § 12-3 bokstav f.</p>
<p>§ 13-5. Godkjenningsområder for sentral godkjenning av foretak</p> <p>Endret veiledning til første ledd (søkerfunksjonen).</p>	<p>Til første ledd (søkerfunksjonen)</p> <p>Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal <i>ha ansvarsrett</i> og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for <i>tiltaket</i>.</p> <p><i>For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.</i></p> <p><i>Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3.</i></p>	<p>Til første ledd (søkerfunksjonen)</p> <p>Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for saken.</p>

	<p><i>Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.</i></p> <p>Ansvarlig søker, tiltaksklasse 1 Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet <i>for prosjektering, utførelse og kontroll</i> er lite.</p> <p>Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene <i>i tiltaket</i> er oversiktlige og krever lite koordinering.</p> <p>Ansvarlig søker, tiltaksklasse 2 Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet <i>for prosjektering, utførelse eller kontroll</i> er krevende.</p> <p>Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene <i>i tiltaket</i> er oppsplittet og krever koordinering.</p> <p>Ansvarlig søker, tiltaksklasse 3 Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 3 omfatter komplekse søknader, der koordineringsbehovet <i>for prosjektering, utførelse eller kontroll</i> er svært krevende.</p>	<p>Ansvarlig søker, tiltaksklasse 1 Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet i prosjekterings- og utførelsesfasen er lite.</p> <p>Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene for prosjektering og utførelse er oversiktlige og krever lite koordinering.</p> <p>Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter normalt tiltak hvor prosjekteringen og/eller utførelsen faller inn under tiltaksklasse 1. For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehov er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen derfor være lav.</p> <p>Ansvarlig søker, tiltaksklasse 2 Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet i prosjekterings- og utførelsesfasen er krevende.</p> <p>Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene for prosjektering og utførelse er oppsplittet og krever koordinering.</p> <p>Ansvarlig søker, tiltaksklasse 3 Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 3 omfatter komplekse søknader, der koordineringsbehovet i prosjekterings- og utførelsesfasen er svært krevende.</p>
--	--	---

	<p>Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene <i>i tiltaket</i> er kompliserte og krever omfattende koordinering.</p>	<p>Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene for prosjektering og utførelse er kompliserte og krever omfattende koordinering.</p> <p>Tiltaksklasse 3 vil omfatte bl.a. større bygninger som store boligblokker og flerfunksjonsbygg som forretningsbygg, hoteller, sykehus og kjøpesentre.</p>
<p>§ 13-5 Godkjenningsområder for sentral godkjenning av foretak</p> <p>Presisering i veiledning til andre ledd bokstav e om analysekompetanse i tiltaksklasse 3.</p>	<p>Til andre ledd bokstav e - Brannkonsept i tiltaksklasse 3</p> <p>Utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i alle brannklasser og risikoklasser.</p> <p>Tiltaket kan prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav a, eller i samsvar med ytelser verifisert ved analyse, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b.</p> <p><i>Foretak skal kunne verifisere brannsikkerheten ved analyse på byggverk i tiltaksklasse 3, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b. Det innebærer at foretaket må ha kompetanse til å gjennomføre en risikovurdering, herunder risikoanalyse og komparativ analyse, etter anerkjente prinsipper som er beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende. Dette forutsetter høy kompetanse innen byggeteknikk og brann i byggverk. Foretaket må beherske underliggende analysemetoder som hendelsestre-/feiltreanalyse og verktøy for beregning/simulering av brannutvikling/-spredning (sone- og CFD-modeller) samt rømnings- og evakueringssimuleringer.</i></p>	<p>Til andre ledd bokstav e - Brannkonsept i tiltaksklasse 3</p> <p>Utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i alle brannklasser og risikoklasser.</p> <p>Tiltaket kan prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav a, eller i samsvar med ytelser verifisert ved analyse, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b.</p>

<p>§ 13-5 Godkjenningsområder for sentral godkjenning av foretak</p> <p>Endret veiledning til andre ledd bokstav g om pålitelighetsklasser og brannklasser slik at er i samsvar med byggesaksforskriften § 9-4.</p>	<p>Til andre ledd bokstav g (konstruksjonssikkerhet)</p> <p>g.1 - Prosjektering av konstruksjonssikkerhet, tiltaksklasse 1</p> <p>Prosjektering av bæreevne og stabilitet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon med liten vanskelighetsgrad i pålitelighetsklasse 1 iht NS-EN 1990 +NA og <i>brannklasse 1 iht. byggeteknisk forskrift</i>. Oppgaven omfatter dimensjonering av bærende elementer ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, ved gode grunnforhold og standardlaster.</p> <p>Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fritids- og enebolig med og uten sokkelleilighet, • tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, små barnehager, • alminnelige landbruksbygg, lager- og industribygg, • mindre utendørstribuner (under 500 pers.), små bruer (inntil 10 m spennvidde) og tårn inntil 10 m. <p>g.2 - Prosjektering av konstruksjonssikkerhet, tiltaksklasse 2</p> <p>Prosjektering av konstruksjonssikkerhet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon i pålitelighetsklasse 2 iht. NS-EN 1990 +NA og <i>brannklasse 2 og 3 iht. byggeteknisk forskrift</i>, hvor dimensjonering skjer etter lineære beregningsmodeller. Dimensjoneringen skjer etter anerkjente beregningsmetoder ved sikre data for grunnforhold og produkter, og baseres på standardlaster og naturpåkjenninger. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:</p>	<p>Til andre ledd bokstav g (konstruksjonssikkerhet)</p> <p>g.1 - Prosjektering av konstruksjonssikkerhet, tiltaksklasse 1</p> <p>Prosjektering av bæreevne og stabilitet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon med liten vanskelighetsgrad i pålitelighetsklasse 1 iht NS-EN 1990 +NA. Oppgaven omfatter dimensjonering av bærende elementer ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, ved gode grunnforhold og standardlaster.</p> <p>Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:</p> <p style="padding-left: 40px;">fritids- og enebolig med og uten sokkelleilighet, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, små barnehager, alminnelige landbruksbygg, lager- og industribygg, mindre utendørstribuner (under 500 pers.), små bruer (inntil 10 m spennvidde) og tårn inntil 10 m.</p> <p>g.2 - Prosjektering av konstruksjonssikkerhet, tiltaksklasse 2</p> <p>Prosjektering av konstruksjonssikkerhet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon i pålitelighetsklasse 2 og 3 iht. NS-EN 1990 +NA, hvor dimensjonering skjer etter lineære beregningsmodeller. Dimensjoneringen skjer etter anerkjente beregningsmetoder ved sikre data for grunnforhold og produkter, og baseres på standardlaster og naturpåkjenninger. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (t.o.m. 5 etg.), • middels store endringer av eksisterende byggverk i tiltaksklasse 2 og 3 som medfører endringer av konstruksjon, • middels store utendørstribuner, bruer (inntil 50 m spennvidde) og høye tårn (over 40 m høyde). <p>g.3 - Prosjektering av konstruksjonssikkerhet, tiltaksklasse 3</p> <p>Prosjektering av konstruksjonssikkerhet av nytt eller vesentlig endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon uten begrensning av pålitelighetsklasse og <i>brannklasse</i>. Dimensjonering ved komplisert statisk bæresystem eller ved vanskelige grunnforhold, hvor valg av løsninger krever spesielle utredninger og analyser. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • boligblokker, kontor- og skolebygg (høyere enn 5 etg.), • store forsamlingslokaler, sportshaller, kjøpesentre, • store industri- og lagerbygg med store spennvidder og laster, • sykehus, store hoteller og svømmehaller, • store tribuner med overtak, bru med store spenn (over 50 m) og høye tårn (over 40 m). 	<p>boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (t.o.m. 5 etg.), middels store endringer av eksisterende byggverk i tiltaksklasse 2 og 3 som medfører endringer av konstruksjon, middels store utendørstribuner, bruer (inntil 50 m spennvidde) og høye tårn (over 40 m høyde).</p> <p>g.3 - Prosjektering av konstruksjonssikkerhet, tiltaksklasse 3</p> <p>Prosjektering av konstruksjonssikkerhet av nytt eller vesentlig endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon uten begrensning av pålitelighetsklasse. Dimensjonering ved komplisert statisk bæresystem eller ved vanskelige grunnforhold, hvor valg av løsninger krever spesielle utredninger og analyser. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:</p> <p>boligblokker, kontor- og skolebygg (høyere enn 5 etg.), store forsamlingslokaler, sportshaller, kjøpesentre, store industri- og lagerbygg med store spennvidder og laster, sykehus, store hoteller og svømmehaller, store tribuner med overtak, bru med store spenn (over 50 m) og høye tårn (over 40 m).</p>
<p>§ 13-5 Godkjenningsområder for sentral godkjenning av foretak</p>	<p>Til andre ledd bokstav k (vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg)</p> <p>Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og</p>	<p>Til andre ledd bokstav k (vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg)</p> <p>Fagområdet omfatter prosjektering av vannforsynings-,</p>

<p>Endret veiledning til andre ledd bokstav k (vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg).</p>	<p>fjernvarmeanlegg omfatter <i>komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner</i>, nødvendig dimensjonering og spesifikasjon av produkter og komponenter. <i>Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. byggeteknisk forskrift kap. 3.</i></p> <p>Plassering av tiltaket på situasjonsplan <i>med koordinatfesting og høydeangivelse av viktige deler av anlegget, inngår i oppgaven.</i> Oppgaven omfatter også prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden, samt utarbeidelse av dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) <i>av anlegget.</i></p> <p>Prosjektering av anleggskonstruksjoner som store kummer, pumpestasjoner, kulverter og lignende, inngår i prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 eller 3.</p> <p>k.1 - Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg, tiltaksklasse 1</p> <p>Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 20 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av stikkledninger for vann, avløp, overvannsledninger for en liten gruppe av småhus, • forsyningsanlegg for grunnvann fra borebrønner i fjell eller i løsmasser, vannrenseanlegg, • avløpsrenseanlegg herunder infiltrasjonsanlegg, • fjernvarme tilkobling. 	<p>avløps- og fjernvarmeanlegg, og plassering av tiltaket på situasjonsplan, fundamentering, samt prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden.</p> <p>Oppgaven omfatter nødvendig dimensjonering og spesifikasjon av produkter og komponenter, samt utarbeidelse av dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV).</p> <p>k.1 - Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg, tiltaksklasse 1</p> <p>Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 20 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av stikkledninger for vann, avløp, overvannsledninger for en liten gruppe av småhus, • forsyningsanlegg for grunnvann fra borebrønner i fjell eller i løsmasser inkludert eventuelt vannrenseanlegg, • avløpsrenseanlegg herunder infiltrasjonsanlegg, • fjernvarme tilkobling.
---	---	--

	<p>k.2 - Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg, tiltaksklasse 2</p> <p>Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 200 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonering, plassering, fundamentering og tilbakefylling av ledninger for vann, avløp, overvannsledninger og fjernvarme, • forsyningsanlegg for grunnvann inkludert eventuelt vannrenseanlegg, • avløpsrenseanlegg herunder anleggstekniske konstruksjoner og installasjoner eventuelt infiltrasjonsanlegg. <p>k.3 - Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg, tiltaksklasse 3</p> <p>Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for mer enn 200 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonering, plassering, fundamentering og tilbakefylling av ledninger for vann, avløp, overvannsledninger og fjernvarme, • eventuelt forsyningsanlegg for grunnvann inkludert eventuelt vannrenseanlegg, • avløpsrenseanlegg, herunder konstruksjoner og 	<p>k.2 - Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg, tiltaksklasse 2</p> <p>Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 200 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonering, plassering, fundamentering og tilbakefylling av ledninger for vann, avløp, overvannsledninger og fjernvarme, • forsyningsanlegg for grunnvann inkludert eventuelt vannrenseanlegg, • avløpsrenseanlegg herunder anleggstekniske konstruksjoner og installasjoner eventuelt infiltrasjonsanlegg. <p>Prosjektering av konstruksjoner som store kummer, pumpestasjoner og lignende inngår i prosjektering av konstruksjonssikkerhet tiltaksklasse 2 eller 3.</p> <p>k.3 - Prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg, tiltaksklasse 3</p> <p>Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for mer enn 200 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonering, plassering, fundamentering og tilbakefylling av ledninger for vann, avløp, overvannsledninger og fjernvarme, • eventuelt forsyningsanlegg for grunnvann inkludert eventuelt vannrenseanlegg, • avløpsrenseanlegg, herunder konstruksjoner og
--	---	---

	installasjoner.	installasjoner. Prosjektering av anleggskonstruksjon som store kummer, pumpestasjoner, kulverter og lignende, inngår i prosjektering av konstruksjonssikkerhet tiltaksklasse 2 eller 3.
<p>§ 14-6 Gjennomføring av uavhengig kontroll etter § 14-2 første ledd og annen uavhengig kontroll i tiltaksklasse 1</p> <p>Redaksjonell endring i veiledning til tredje ledd.</p> <p>Betegnelsen "Byggebransjens våtromsnorm" er også tatt inn i temaveiledningen om uavhengig kontroll.</p>	<p>Til tredje ledd</p> <p>Bestemmelsen tydeliggjør at man ved å følge relevant bransjestandard eller norm, kan forenkle kontrollen. Dette kan være aktuelt for kontroll av våtrom dersom <i>Byggebransjens våtromsnorm</i> er fulgt. Bestemmelsen er parallell til § 14-2 siste ledd, som fastslår samme fremgangsmåte når relevant Norsk Standard er brukt. Bestemmelsen er ikke til hinder for å akseptere andre lands bransjenormer, som for eksempel Det Svenske Byggkeramikrådets bransjeregler for våtrom. Bestemmelsen vil også kunne være aktuell for kontroll av lufttetthet, hvor for eksempel Byggforskseriens anvisninger for "Måling av bygningers lufttetthet. Trykkmetoden" kan være relevant.</p> <p>Dersom prosjekterende og utførende kan vise til at de har anvendt anerkjente normer eller bransjestandarder, vil den kontrollerendes oppgaver kunne reduseres til en ren kontroll av om normens eller bransjestandardens anvisninger er fulgt.</p>	<p>Til tredje ledd</p> <p>Bestemmelsen tydeliggjør at man ved å følge relevant bransjestandard eller norm, kan forenkle kontrollen. Dette kan være aktuelt for kontroll av våtrom dersom våtromsnormen er fulgt. Bestemmelsen er parallell til § 14-2 siste ledd, som fastslår samme fremgangsmåte når relevant Norsk Standard er brukt. Bestemmelsen er ikke til hinder for å akseptere andre lands bransjenormer, som for eksempel Det Svenske Byggkeramikrådets bransjeregler for våtrom. Bestemmelsen vil også kunne være aktuell for kontroll av lufttetthet, hvor for eksempel Byggforskseriens anvisninger for "Måling av bygningers lufttetthet. Trykkmetoden" kan være relevant.</p> <p>Dersom prosjekterende og utførende kan vise til at de har anvendt anerkjente normer eller bransjestandarder, vil den kontrollerendes oppgaver kunne reduseres til en ren kontroll av om normens eller bransjestandardens anvisninger er fulgt.</p>
<p>Skrivefeil rettet i veiledning til § 9-1 fjerde ledd, § 13-5 femte ledd og i temaveiledning om</p>	<p>tiltaksklasse endret til <i>tiltaksklasse</i></p>	

uavhengig kontroll		
--------------------	--	--